

network
enterprise europe

**Program Ramowy na Rzecz
Konkurencyjności i
Innowacji (CIP)
na lata 2007 – 2013**

Program Ramowy na rzecz Konkurencyjności i Innowacji 2007-2013 powstał w oparciu o analizę danych wskazujących na niepokojąco rosnącą lukę w przejściu z badań do rozwoju, czyli implementacji wyników projektów badawczych w przemyśle. Pod tym względem Unia Europejska pozostaje w tyle za USA i Japonią czy Indiami, które wdrożyły efektywny mechanizm państwowego wsparcia innowacyjnych technologii. Potrzeba stworzenia mechanizmu komplementarnego do 7. Programu Ramowego na rzecz Badań, Rozwoju Technologicznego i Demonstracji, a także funduszy strukturalnych oraz innych właściwych programów wspólnotowych, pozwalającego sfinansować wdrożenie wyników prac badawczych, stała się punktem wyjścia dla przedłożenia przez Komisję Europejską 6 kwietnia 2005 r. wniosku w sprawie ustanowienia Programu Ramowego na rzecz Konkurencyjności i Innowacji na lata 2007-2013, który stał się główną podstawą prawną wszelkich działań wspólnotowych w dziedzinie innowacji i konkurencyjności. Program wszedł ostatecznie w życie 1 stycznia 2007, z budżetem wynoszącym 3.630 mln euro, z czego 430 mln euro przypada na ekoinnowacje.

Cele i opis programu

Program CIP zajmuje się zarówno technologicznymi, jak i pozatechnologicznymi aspektami innowacji. W szczególności promuje usługi wspierania innowacji dla transferu i wykorzystania technologii, projekty na rzecz wdrożenia oraz rynkowego zbadania produktu oraz wykorzystania nowych technologii w takich dziedzinach, jak ochrona środowiska, energia, ICT. Program przewiduje również wsparcie dla koordynacji krajowych i regionalnych programów i polityk w zakresie innowacji.

Program CIP ma także poprawić dostęp innowacyjnych małych i średnich przedsiębiorstw do zewnętrznych źródeł finansowania, między innymi w zakresie badań i rozwoju. Kolejnym założeniem programu jest promocja i wsparcie udziału MŚP w 7. Programie Ramowym. W zakresie **innowacji ekologicznych** program oferuje następujące działania:

- projekty obejmujące wspieranie wykorzystania technologii środowiskowych i innowacji technologicznych;
- współinwestowanie w fundusze kapitału podwyższonego ryzyka, które zapewnią kapitał między innymi przedsiębiorstwom inwestującym w innowacje ekologiczne;
- promowanie sieci i klastrów na rzecz innowacji ekologicznych oraz partnerstw publiczno – prywatnych w dziedzinie innowacji ekologicznych;
- opracowanie innowacyjnych usług dla przedsiębiorstw oraz ułatwianie lub wspieranie innowacji ekologicznych;
- promowanie nowych i zintegrowanych sposobów podejścia do innowacji ekologicznych w dziedzinach, takich jak zarządzanie środowiskiem i przyjazne dla środowiska projektowanie produktów, procesów i usług, z uwzględnieniem ich całego cyklu życia.

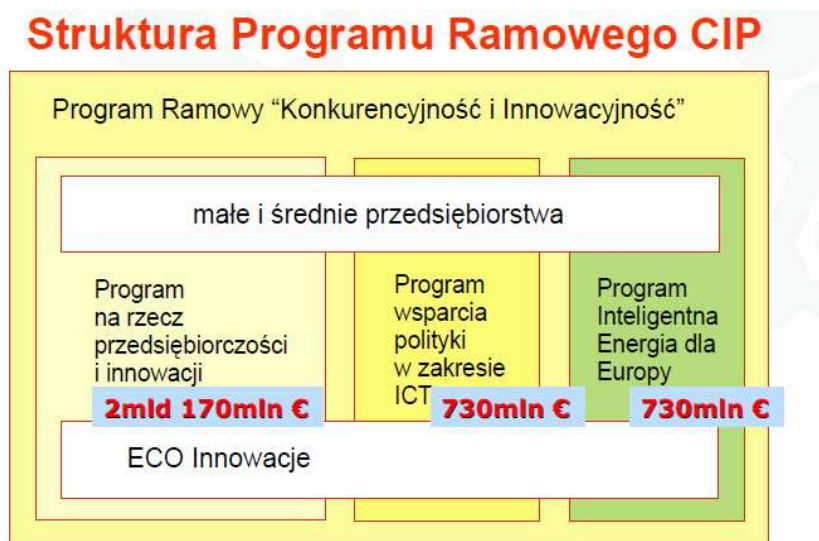
Program nie dotyczy i nie obejmuje działań w zakresie badań i rozwoju technologicznego przeprowadzanych zgodnie z art. 166 TWE.

Struktura programu

Program CIP składa się z trzech programów szczegółowych – głównych filarów. Oto one:

- **Program na rzecz Przedsiębiorczości i Innowacji (CIP EIP)** - obejmuje działania na rzecz przedsiębiorczości, małych i średnich przedsiębiorców, konkurencyjności i innowacji, takie jak m.in: sieć *Enterprise Europe Network*, inicjatywy *Europe INNOVA* i *PRO INNO Europe*, *IPR Helpdesk*, instrumenty finansowe czy projekty pilotażowe i powielania rynkowego.
- **Program na rzecz Wspierania Polityki dotyczącej Technologii Informacyjnych i Komunikacyjnych (ICT PSP)**, mający na celu szybkie wdrożenie technologii informacyjnych i komunikacyjnych, a także pobudzenie innowacji poprzez zwiększenie zakresu stosowanych technologii, m.in.: działania związane z jednolitą europejską platformą informacyjną, z szerszym zastosowaniem innowacji oraz inwestycjami w ICT, tworzenie społeczeństwa informacyjnego o charakterze integrującym oraz bardziej skutecznych i wydajnych usług i poprawy jakości życia.
- **„Inteligentna Energia – Program dla Europy” (CIP IEE)**, obejmujący działania mające na celu poprawę efektywności energetycznej oraz racjonalne wykorzystanie zasobów energetycznych, promowanie nowych i odnawialnych źródeł energii oraz wspieranie dywersyfikacji jej źródeł, m.in.: projekty dotyczące efektywności energetycznej i racjonalnego wykorzystania energii, promowanie nowych i odnawialnych źródeł energii, energooszczędny transport czy agencje energetyczne.

W ramach wszystkich programów szczegółowych realizowane są dwa tematy horyzontalne: „Małe i Średnie Przedsiębiorstwa” oraz „Ekoinnowacje”.

Program CIP jest zarządzany oraz administrowany przez Agencję Wykonawczą ds. Konkurencyjności i Innowacji (EACI) oraz szereg dyrekcji generalnych, z których funkcję koordynującą pełni Dyrekcja Generalna Przedsiębiorczość i Przemysł (DG ENTR).

Państwa uprawnione do uczestnictwa w programie:

W programie mogą uczestniczyć podmioty prawne z:

- **krajów członkowskich UE** (Austria, Belgia, Bułgaria, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Niemcy, Grecja, Węgry, Irlandia, Włochy, Litwa, Łotwa, Luksemburg, Malta, Holandia, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Hiszpania, Szwecja, Wielka Brytania);
- **krajów stowarzyszonych** (Chorwacja, Lichtenstein, Norwegia, Turcja)
- **krajów trzecich**, czyli podmiotów prawnych powołanych w krajach EFTA, które są członkami EEA (*European Economic Area*), krajów kandydujących, krajów Bałkanów Zachodnich (Czarnogóra i inne) oraz krajów trzecich, zgodnie z postanowieniami zawartymi w odpowiednich porozumieniach.

Ekoinnowacje

Ekoinnowacje w ramach Programu Ramowego na rzecz Przedsiębiorczości i Innowacji (CIP EIP) to temat priorytetowy. W latach 2007 – 2013 na finansowanie projektów w ramach tego tematu horyzontalnego przewidziano niemal 200 mln euro. Ekoinnowacje i technologie środowiskowe są niezbędne dla osiągnięcia celów środowiskowych, takich jak zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń, redukcja emisji gazów cieplarnianych czy promocja nowych wzorców zrównoważonej produkcji i konsumpcji. Wsparcie projektów ekoinnowacyjnych to odpowiedź na ogłoszony w 2004 r. przez Komisję Europejską Plan Działań na rzecz technologii Środowiskowych (ETAP).

W Programie CIP przewidziano różne formy wspierania projektów ekoinnowacyjnych, jak instrumenty finansowe, sieci wsparcia oraz projekty pilotażowe i powielania rynkowego. Te ostatnie zakładają wdrożenie lub powielanie rynkowe ekoinnowacyjnych technik, produktów procesów i praktyk, które zakończyły się sukcesem w fazie demonstracji, ale z powodu nadmiernego ryzyka lub braku kapitału nie zostały wprowadzone na rynek. Konkursy dla tego typu projektów ogłaszane są raz w roku, a nabór wniosków trwa od kwietnia do września. Komisja Europejska przeznacza około 35 mln euro na każdy konkurs, co pozwala na **wsparcie pojedynczego projektu do kwoty około 800 000 euro**. Głównymi beneficjentami działania mają być przede wszystkim małe i średnie przedsiębiorstwa. Oczywiście, w inicjatywie mogą uczestniczyć także duże przedsiębiorstwa oraz inne podmioty – ważne, aby miały siedzibę w jednym z 27 państw członkowskich UE, Islandii, Lichtensteinie, Norwegii, Macedonii, Chorwacji, Czarnogórze, Turcji, Izraelu bądź innym kraju, o ile podpisał on stosowną umowę, która weszła w życie.

Dzięki środkom uzyskanym z programu przedsiębiorcy mogą np. uzupełnić infrastrukturę niezbędną do wdrożenia ekoinnowacyjnych rozwiązań. W przeciwieństwie do innych konkursów przewidzianych w programach ramowych, w konkursie dotyczącym ekoinnowacji **beneficjentem może zostać pojedyncza**

firma. Oznacza to, że małe lub średnie przedsiębiorstwo nie musi aplikować w międzynarodowym konsorcjum. Warunkiem koniecznym jest natomiast europejska wartość dodana projektu. Oznacza to, że **proponowane rozwiązanie powinno być nowatorskie w skali Unii Europejskiej oraz powinny z niego wynikać jasne i znaczące korzyści dla europejskiej gospodarki i środowiska naturalnego.** Ponadto aplikowanie w konsorcjum międzynarodowym pozwala na zwiększenie europejskiej wartości dodanej – dzięki obecności zagranicznych partnerów łatwiej będzie wdrożyć rozwiązanie na szeroką skalę oraz o większym zasięgu geograficznym.

Projekty mają wpisywać się w jeden z czterech wskazanych obszarów tematycznych: **recycling materiałów, budownictwo, sektor spożywczy oraz ekologiczny business.** Zarządzanie projektami powierzono Agencji Wykonawczej ds. Konkurencyjności i Innowacji (EACI) we współpracy z Dyrekcją Generalną Środowisko (DG Environment).

Uczestnictwo w projekcie pozwala na zaangażowanie się we współpracę międzynarodową, nawiązanie kontaktów, które mogą zaowocować dalszą współpracą, a także promocję firmy i własnego rozwiązania na poziomie europejskim. Otrzymanie dotacji to również swoiste wejście do elitarnego klubu **najlepszych europejskich innowacyjnych MŚP**, ponieważ założeniem KE jest właśnie wspieranie liderów europejskiej gospodarki.

Wnioski projektowe

Wnioski projektowe składa się na zaproszenie do składania wniosków, publikowane przez Komisję Europejską (*call for proposals*). Od momentu ogłoszenia konkursu do chwili jego zamknięcia upływa średnio 3-5 miesięcy. Należy przy tym pamiętać, że w programie nie ma kwot przypisanych na dany kraj lub region. Oznacza to finansowanie najlepszych ofert złożonych we wspólnotowych konkursach. Wnioski składa się on-line poprzez specjalny system zwany EPSS (*Electronic Proposals Submission Service*), dostępny dopiero po oficjalnym otwarciu danego konkursu przez Komisję Europejską. Jest on o tyle wygodny, że umożliwia dokonywanie zmian we wniosku aż do chwili zamknięcia konkursu. Odbywa się to przez załadowanie do systemu ponownej wersji projektu. Ostatnia wersja dostępna w systemie będzie tą, która zostanie przyjęta do oceny. W związku z tym nie należy zostawiać wysłania projektu na ostatnią chwilę, gdyż w dniu zamknięcia konkursu system może być przeładowany. Następnie wnioski oceniane są przez zespół niezależnych ekspertów – ewaluatorów, rekrutowanych spośród uznanych specjalistów w danej dziedzinie. Przykładowo, dla konkursu zamykającego się we wrześniu danego roku proces oceny wniosków zakończy się w styczniu roku następnego, następnie przez okres jednego - dwóch miesięcy będzie trwał proces negocjacji, a rozpoczęcie realizacji projektów nastąpi na przełomie lutego i marca.

Projekt przygotowujemy na podstawie Przewodnika dla Składających Wnioski (*Guide for Proposers*).

Poszukiwanie partnerów do projektu

Oprócz własnych kontaktów, warto wykorzystać wachlarz innych możliwości poszukiwania partnerów do projektów, m.in.:

- bezpłatna usługa poszukiwania partnerów świadczona przez sieć Enterprise Europe Network (http://www.enterprise-europe-network.ec.europa.eu/index_en.htm);
- uczestnictwo w spotkaniach brokerskich, dniach informacyjnych oraz konferencjach poświęconych tematyce ekoinnowacji;
- skorzystanie z pomocy organizacji typu izby gospodarcze, stowarzyszenia MŚP;
- skorzystanie z pomocy Krajowego Punktu Kontaktowego CIP EIP (<http://www.kpk.gov.pl/7pr/pp/index.html>);
- zamieszczenie swojego profilu w specjalistycznej bazie danych Cordis (<http://partners-service.cordis.lu>)

Dalsze informacje i pomoc:

Oficjalna strona programu CIP w Polsce: <http://www.cip.gov.pl>

Informacje na temat finansowania ekoinnowacji oraz kwestie związane z ochroną środowiska: http://ec.europa.eu/environment/etap/index_en.htm

Przewodnik po finansowaniu badań i innowacji w Europie:

http://cordis.europa.eu/eu-funding-guide/finding-sources_pl.html

Polska Platforma Technologiczna Środowiska: <http://www.ppts.pl>

Baza danych dofinansowanych projektów pilotażowych i powielania rynkowego z dziedziny ekoinnowacji: <http://ieea.erba.hu/eco/page/Page.jsp>

Ta publikacja jest bezpłatnym materiałem informacyjnym, przygotowanym w ramach projektu Enterprise Europe Network.

Autorki:

Aneta Maszewska, Koordynator Programów ds. MŚP

Katarzyna Walczyk – Matuszyk, Koordynator Programu CIP EIP

Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE

© Enterprise Europe Network przy Stowarzyszeniu „Wolna Przedsiębiorczość”

www.een.sopot.pl

www.swp.gda.pl

www.kpk.gov.pl

